

U S N E S E N Í

Vrchní soud v Praze opětovně projednal v neveřejném zasedání konaném dne 22. srpna 2017 **stížnost**, kterou proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 6. února 2017, č. j. 43 T 6/2014-912, v trestní věci odsouzeného M. V. T., nar. xxx, trvale bytem xxx, Rumunsko, t. č. ve výkonu trestu odnění svobody ve Věznici Pankrác, podala obhájkyň **Mgr. Tereza Horáčková**, advokátka se sídlem Chotovická 1788/10, 182 00 Praha, a rozhodl tak, že:

Podle § 61 odst. 3 za použití § 61 odst. 2 tr. řádu se původní rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 23. května 2017, č. j. 13 To 75/2017-921, **z r u š u j e** v celém rozsahu a o podané stížnosti se znovu rozhoduje **t a k t o**:

Podle § 149 odst. 1 písm. a), odst. 3 tr. řádu se napadené usnesení Městského soudu v Praze ze dne 6. února 2017 **z r u š u j e** ve výroku II., kterým se návrh ustanovené obhájkyň zamítá do částky 51.580,- Kč, a ve věci se **n o v ě r o z h o d u j e** tak, že

podle § 151 odst. 2, odst. 3 tr. řádu a vyhlášky č. 177/1996 Sb., v platném znění, se **Mgr. Tereze Horáčkové** za obhajobu odsouzeného M. V. T. **d á l e p ř i z n á v á** navýšení odměny za úkon právní služby ve výši **620,- Kč**.

Ve zbývající částce 50.960,- Kč se návrh obhájkyň Mgr. Terezy Horáčkové **zamítá**.

O d ů v o d n ě n í :

Usnesením Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) ze dne 6. února 2017, č. j. 43 T 6/2014-912, bylo rozhodnuto tak, že se ustanovené obhájkyň Mgr. Tereze Horáčkové stanoví odměna a náhrada hotových výdajů ve věci odsouzeného M. V. T. v celkové výši 131.560,- Kč. Dále bylo rozhodnuto, že do zbývající částky ve výši 51.580 se návrh obhájkyň zamítá.

Proti tomuto usnesení podala výše uvedená obhájkyň stížnost, v níž rozporovala nedostatečné navýšení odměny za úkon právní služby převzetí a příprava obhajoby a dále pak za další poradu s klientem přesahující jednu hodinu konanou nad rámec pracovní doby kanceláře, nepřiznání odměny za ústavní stížnost ze dne 7. 10. 2016 a za jednání s panem Želinou dne 21. 5. 2014.

Ve věci předmětné stížnosti již Vrchní soud v Praze (dále jen „vrchní soud“) rozhodl dne 23. května 2017 usnesením č. j. 13 To 75/2017-921, jímž byla stížnost obhájkyň Mgr. Terezy Horáčkové zamítnuta dle § 148 odst. 1 písm. b) tr. řádu. Vrchní soud v otázce opožděnosti podání stížnosti pochybil, neboť tato v daném případě nenastala. Z tohoto

důvodu byl na základě včas podaného vyjádření stěžovatelky zvolen postup dle § 61 odst. 2, odst. 3 tr. řádu, dle něž je třeba zrušit původní rozhodnutí vrchního soudu, jímž byla její včas podaná stížnost chybně zamítnuta jako opožděná.

Vrchní soud dále přezkoumal dle ustanovení § 147 odst. 1 trestního řádu správnost výroku stížností napadeného usnesení městského soudu i správnost řízení, které mu předcházelo a jsa vázán zákazem reformace in peuis dospěl k následujícím závěrům a zjištěním.

První námitka stěžovatelky směřovala proti nedostatečnému zvýšení odměny za úkon právní služby poskytnutý dne 23. 3. 2014 – první porada s klientem včetně převzetí a přípravy obhajoby. Stěžovatelka ve svém návrhu požadovala 100% zvýšení, neboť k tomuto úkonu došlo v den pracovního klidu (neděle). Městský soud oproti návrhu přiznal pouze 50% navýšení, avšak u úkonu následujícího již jejímu požadavku 100% zvýšení vyhověl.

Ustanovení § 12 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb. o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, v platném znění (dále jen „AT“) uvádí, že u úkonů právní služby mimořádně obtížných, zejména je-li k nim třeba použití cizího práva nebo cizího jazyka, nebo u úkonů právní služby časově náročných může advokát zvýšit mimosmluvní odměnu až na trojnásobek. Z ustanovení vyplývá, že zvýšení odměny může být podmíněno jak užitím cizího jazyka či práva, tak časovou náročností úkonu, kdy však je vždy horním limitem zvýšení odměny právě její trojnásobek. Právní norma nijak pevně neupravuje přesné podmínky při splnění jednotlivých okolností samostatně či jejich kombinaci. Nechává tak prostor pro uvážení konkrétního případu. Pro zajištění rovných podmínek a předvídatelnosti je však vhodné stanovení určitých obecných mantinelů, v nichž by bylo možné se pohybovat při zvyšování odměny za úkony právní služby mimořádně obtížné. Jak již bylo dříve dovozeno, časově náročným úkonem není pouze ten úkon, který byl proveden ve věci, jež se svou obtížností výrazně vymyká obtížnosti obvyklé u obdobných trestných činů, ale byl realizován mimo obvyklou pracovní dobu advokáta. Takovouto dobu lze však i dále diferencovat s ohledem hodiny, či zda se jedná o den všední či pracovního klidu (víkend, svátek). Pro zvážení možných všeobecných předpokladů lze dojít k následujícím obecným standardům použitelným při zvyšování odměny pro náročnost úkonu právní služby, které samozřejmě nevylučují v ojedinělých případech i zvýšení jiné:

ČASOVĚ NÁROČNÝ ÚKON PRÁVNÍ SLUŽBY	
	<i>Navýšení odměny o:</i>
Všední den po obvyklé pracovní době 18:00 – 20:00	25%
Všední den večer 20:00 – 22:00	50%
Všední den noc 22:00 a dále	75%
V den pracovního klidu během do 19:00	75%
V den pracovního klidu během večer, noc od 19:00	100%
Náročný úkon právní služby (pro mimořádnou složitost věci/ užití cizího	50/75%

jazyka nebo cizího práva) ve všední den v pracovní době	
--	--

ČASOVĚ NÁROČNÝ ÚKON + UŽITÍ CIZÍHO JAZYKA NEBO PŘÁVA	
	<i>Navýšení odměny o:</i>
Všední den po obvyklé pracovní době 18:00 – 20:00	125%
Všední den večer 20:00 – 22:00	150%
Všední den noc 22:00 a dále	175%
V den pracovního klidu během do 19:00	175%
V den pracovního klidu během večer, noc od 19:00	200%

Uplatnění horního limitu zvýšení odměny za úkon právní služby by mělo být odůvodněno dosažením nejvyšší náročnosti při poskytnutí právní služby, tedy by se mělo jednat o situaci, kdy je advokát vystaven všem faktorům, které mu ztěžují výkon právní služby.

S ohledem na výše uvedené stěžovatelce náleží za veškeré úkony právní služby uskutečněné v den pracovního klidu, jak tomu bylo i u úkonů právních služeb uskutečněných dne 23. 3. 2014, zvýšení odměny o 75 %. Mezi jednotlivými úkony uskutečněnými za stejných okolností se již dále dle § 12 odst. 1 AT nečiní rozdíly v míře zvýšení odměny. Pakliže městský soud již přiznal u úkonu právní služby účasti na vyšetřovacím úkonu ze dne 23. 3. 2014 následující po úkonu právní služby, u něhož je zvýšení rozporované, zvýšení 100 %, nelze jej již z důvodu zákazu reformace in peuis měnit. Nicméně namítané 50% zvýšení u úkonu převzetí a přípravy obhajoby dle § 11 odst. 1 písm. b) AT téhož dne je nedostatečné a stěžovatelce se přiznává chybějící výše zvýšení 25% (75-50) v částce 620,- Kč (2.480*0,25).

Dále stěžovatelka namítala nepřiznání zvýšení odměny u úkonu další porady s klientem přesahující jednu hodinu (§ 11 odst. 1 písm. c) AT), která proběhla dne 24. 3. 2014. Stěžovatelka nesouhlasí s odůvodněním městského soudu, který nezohlednil, že tento úkon byl realizován na výslovnou žádost klienta a mimo běžnou pracovní dobu advokáta a pro důvody, které byly blíže specifikovány.

Den 24. 3. 2014 byl dnem pracovním (pondělí), předmětná porada, jak vyplývá ze spisového materiálu, se konala od 17:40 do 18:55 hod. Ze spisového materiálu, konkrétně ze záznamu o jednání s klientem (pod číslem listu 910), bylo zjištěno, že se porada uskutečnila v cele předběžného zadržení, kdy čas konání byl zdůvodněn čekáním na telefonické předvolání k jednání soudu – vazební zasedání.

K tomu je třeba dodat, že 48 hodinová lhůta k zadržení obviněného končila 25. 3. v 6:00, a do té doby tedy musel být propuštěn nebo být podán návrh na jeho vzetí do vazby. Jiný postup v zásadě úvahu nepřipadá a obhájkyň s ním jistě seznámila obviněného v rámci první porady. Vzhledem k tomu, že ještě v den zadržení obviněného a převzetí obhajoby (tj. dne 23. 3. 2014) byl policejním orgánem podán podnět k podání návrhu na vzetí do vazby, nic nebránilo obhájkyňi vykonat případnou poradu týkající se předpokládatelných důsledků

takového návrhu v průběhu dne následujícího, tj. pondělí 24. 3. 2014 v běžné pracovní době. Je zde třeba také doplnit, že i při nařízeném vazebním zasedání je standardní, že mezi obhájkyňi a obviněným proběhne před jeho započítáním krátká porada v podobě rozmluvy (jak se tomu stalo i v tomto případě – srov. č. 1. 32, trestního spisu). Odůvodnění konání porady v pozdních hodinách čekáním na telefonické předvolání k vazebnímu zasedání nelze bez dalšího považovat za důvodné, když by takto připadalo teoreticky v úvahu čekání celých 24 hodin, v nichž musí o návrhu na vzetí do vazby soud rozhodnout (i v tomto případě bylo vazební zasedání konáno až následujícího dne od 10:30). Za vykonanou poradu přesahující jednu hodinu tak obhájkyňi samozřejmě odměna přísluší, pro její zvýšení z důvodu mimořádné časové obtížnosti však nebyl shledán důvod, když mohla být vykonána v běžnou pracovní dobu. Jen na okraj lze podotknout, že obhájkyňi je za poradu trvající 75 minut přiznávána odměna stejná, jako za poradu trvající 120 minut.

Další námitka stěžovatelky směřovala do nepřiznání odměny za úkon právní služby sepis ústavní stížnosti ze dne 7. 10. 2016, u něhož městský soud chybně označil den jeho sepisu jako 7. 10. 2015. Stěžovatelka uvádí, že se nejednalo o odůvodnění ústavní stížnosti proti rozhodnutí o vazbě ze dne 7. 9. 2016, neboť o této již bylo rozhodnuto dne 4. 10. 2016. Naopak se jednalo o ústavní stížnost, která směřovala proti výroku o vině a trestu, v současné době vedená u Ústavního soudu pod sp. zn. 3732/16. Podle stěžovatelky městský soud ve věci pouze dovozoval znění a obsah těchto stížností, aniž by se s ním sám seznámil.

Městský soud v dané věci pochybil, avšak nikoli stěžovatelkou namítaným způsobem, ale tím, že přiznával odměnu za sepis ústavní stížnosti (kterou již pro zásadu zákazu reformace in peius nelze stěžovatelce odepřít), neboť ta soudem ustanoveným obhájcem v trestních věcech vůbec nenáleží, neboť není součástí obhajoby. Vypracování ústavní stížnosti přesahuje rámec zmocnění ustanovené obhájkyňi, kdy k tomu se vyjádřil již i samotný Ústavní soud, kdy uvedl v jednom ze svých nálezů, konkrétně II. ÚS 2484/09 ze dne 27. 11. 2009: *„řízení před Ústavním soudem není pokračováním řízení trestního a stěžovatel v něm nemá postavení obviněného (případně obžalovaného či odsouzeného). Povinná účast advokáta na straně stěžovatele není obhajobou, nýbrž právním zastoupením osoby, která jako navrhovatel řízení před ústavním soudem podáním ústavní stížnosti řízení zahajuje.“*

Z výše uvedeného tak vyplývá, že podala-li stěžovatelka Mgr. Tereza Horáčková za odsouzeného ústavní stížnost, jež nebyla dle ustanovení § 43 odst. 1 písm. c) zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen zákon o Ústavním soudu) odmítnuta jako návrh podaný někým zjevně neoprávněným, učinila tak na základě zvláštní plné moci, v níž muselo být v souladu s ustanovením § 31 odst. 2 zákona o Ústavním soudu výslovně uvedeno, že byla vydána k účelům zastupování před Ústavním soudem.

Za podání ústavní stížnosti tak advokátce Mgr. Tereze Horáčkové náleží samostatná odměna jako advokátce zvolené klientem, jejíž náhrada již není předmětem rozhodování soudu dle ustanovení § 151 odst. 3 tr. řádu, (popřípadě, že se odměny na svém klientovi nemůže domoci, je na místě se obrátit na soudy rozhodující věci v občanskoprávním řízení). Nutno obhájkyňi upozornit také na skutečnost, že s odkazem na stanovisko Sekce pro advokátní tarif České advokátní komory ze dne 21. 10. 2010, se jedná o závěry akceptované též advokátním stavem.

Poslední námitka stěžovatelky se týkala nepřiznání odměny za právní službu poskytnutou dne 21. 5. 2014 spočívající v jednání s panem Želinou, kterou soud nepřiznal s odůvodněním, že tento úkon nelze podřadit pod ust. § 11 odst. 1 AT, ani § 11 odst. 2, odst. 3

AT. Stěžovatelka je toho názoru, že uvedená právní služba je podřaditelná ustanovení § 11 odst. 1 písm. i) AT za užití odst. 3 AT. V uvedené věci zmiňuje, že obhájce je předtím než navrhne nahrazení vazby poskytnutím záruky za osobu obviněného povinen osobu, jež je ochotna za obviněného záruku za jeho chování poskytnout, seznámit se všemi okolnostmi.

Stanovení odměny obhájci za úkony právní služby není svévolným postupem či úkonem založeným na vlastní úvaze toho, kdo vydává dané usnesení. Musí vycházet ze zákonné úpravy a jasně se opírat o její konkrétní ustanovení. Co je úkonem právní služby, za které náleží mimosmluvní odměna, a v jaké výši za ně náleží mimosmluvní odměna, stanoví výčet ust. § 11 odst. 1, 2 AT, tento výčet je taxativní. Určitou možnost odchýlení se od taxativního výčtu pro úkony svou povahou a účelem nejbližší nabízí ust. § 11 odst. 3 AT, avšak nelze pouze pouhým odkazem na odst. 3 výčet svévolně rozšiřovat.

Úkonem právní služby je dle ust. § 11 odst. 1 písm. i) AT jednání s protistranou. Posuzované jednání obhájkyne s panem Želinou není takovýmto úkonem a ani jej nelze takovémuto úkonu právní služby připodobnit. Toto jednání bylo součástí přípravy té části obhajoby týkající se vazebního řízení, za jehož konkrétní advokátnímu tarifu odpovídající právní služby byla obhájkyňi odměna již přiznána. Městský soud tak ve svém postupu nepřiznáním odměny za toto jednání nikterak nepochybil.

Vzhledem k výše uvedenému rozhodl vrchní soud tak, že stěžovatelce přiznal dle § 12 odst. 1 AT zvýšení odměny za úkon právní služby dle § 11 odst. 1 písm. b) AT uskutečněný dne 23. 3.2014 (v den pracovního klidu) v chybějící výši 620,- Kč.

Městský soud ve svém rozhodnutí nijak dále nepochybil, správně stanovil výši mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby, jakož i náhradu hotových výdajů a náhradu za promeškaný čas. Vrchní soud ve zbytku odkazuje na odůvodnění stížností napadeného usnesení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení není další řádný opravný prostředek přípustný.

V Praze dne 22. srpna 2017

Předseda senátu:
JUDr. Vladimír Vočka, Ph.D., v.r.

Za správnost vyhotovení:
J. Nováková